

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opuščen.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 1.20. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 1.60.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasi slovenske, socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 180, za pol
leto K 90, za četrt leta
K 45, za mesec K 15.
Za Nemčijo celo leto K 216,
za ostalo tujino in Ameriko
K 240.

Reklame: je za list
so poštno proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Klerikalni Jurij.

Na visokem konju sede in v roki
drže dolgo bodalo, ki smo mu časih
rekli Jurijeva sulica. Pod njihovim
konjem pa leži zma, velik zma, v
katerega glavi tiči sulica. Jurij gleda
okolo sebe prešerno v samozavesti
zmagovalca, ki je tvežal svoje živ-
ljenje za blagor — človeštva. Taka
misel in spomin na podobo Sv. Jurija
se zbudi v nas, kadar predstavljamo
jugoslovanske klerikalne liste in na
Govekarjeve članke v »Slovenskem
Narodu«. Razlika je le majhna: kleri-
kalci si unišlujejo, da so krepki ter
da se ustavijo vsem socialnim pre-
obratom sami s krščansko, ne kato-
liško pravičnostjo, dočim je Gove-
kar mnogo bolj začel narave in ta
prepričan, da potrebujemo tudi vo-
lake in žandari, ker je vsaka misel
na socializem rop, tatvina, in bogve,
kakšen greh se vse zoper liberalno
moralo iz predkristovih časov.

Ako bi ne bila stvar resna, bi se
človek smejal. Resna je s te strani,
da je v leči v teh razmerah mnogo
ljudi, čudna in smešna pa s te, da se
še danes nahajajo v kulturnem svetu
ljudje, ki menijo, da se ideje in boji za
absolutno pravico, da zatirati s te-
rorjem, vojski in žandari.

»Zmaga pilani« klerikalci so pred
vsem in še ob preobratu govorili, da
je njih namen, spreobrniti pravoslav-
ne jugoslovanske brate h kato-
licizmu. Se prei pred vojno so zlasti s
tem agitirali proti jugoslovanski mi-
sl, ker so Srbi »razkolniki«. Danes te
polažajo drugačen, danes smo v eni
državi, zato naglašajo v svoji poli-
tični prevladnosti, da hočejo širiti v
Hrvaški in Srbiji »krščanski socia-
lizem«, ki bo uvedel krščansko pravi-
čnost. S tem so prestopili ti apo-
stoli na popolnoma politična tla in
zakrili svoje pravo lice s pajčolanom
hinavstva.

Pomislimo le, koliko so pisali te
dni o prevratu, o zaroti, koliko ob-
tožb in koliko naših domačih ljudi je
za vratni leč in v preiskovalnih zapo-

rih? Vso to igro so uprizarili z name-
nom, da zatro delavski pokret, mi-
sleč, da bo beli teror preuredil mo-
žgane zatiranih slojev. Dogodki v
Subotici, pravilo, so dokaz. Tam so
Madžari nekaj napravili in ker je bila
takrat stavka pri nas, ergo je to tudi
akcija, ki bo spravila Korošca. Pro-
tiča in Breica ob glavo. Tako, so
sklepali gospodje, se nam bo posre-
čilo zadaviti delavski pokret, uzeti
pokretu dobro ime in pomagati sebi
do politične gospodarske moči. Verovali
so in menda še danes veru-
jejo, da je jugoslovansko ljudstvo še
vedno tako naivno, da bo mirno pre-
našalo udarce politične in gospodarske
reakcije.

Udarimo, so si mislili, nastala bo
panika, množice se razkrope in po-
tem jih zopet polovimo in popelamo
k našim lastnim dušnim pašam. Žive pa
naj od drobtin. Udarili so res. Zlasti
v Sloveniji se je to zgodilo na neču-
ven način. Ljudi v leče, v zapore,
omejevanje svobode govora in tiska,
stroge policijske odredbe, politično
denuncijantstvo najgrše sorte, kakor
ob početku svetovne vojne. In takrat
so imeli paragrafe, danes jih nimajo,
po katerih bi obsodili žrtve, ki so jih
vtaknili v zapore.

Polažati je tak, da bo vsa ta gonja
dosegla velik fiasko, ker nimajo ob-
tožnega materiala. Kljub temu jahajo
klerikalci Jurijevog »akolnija« se ba-
ho, da ponese svojo »kulturo krščan-
ske pravičnosti«, ki je pravzaprav le
demagogija — na juž. Da poskusite,
tam dobite batine, take kakršne vam
gredo.

In pri nas? Udarci, ki ga je name-
ril beli teror, trmasta reakcija na
proletariat, nam mora dati še pravi
pogum. Čim hujša reakcija, tem
hujši odpor. Ne bomo hodili na bari-
kade, ker bi se nam vi posmehali, a
delali bomo kulturno, organizatori-
čno in gospodarsko. Tak bo naš teror,
vas pa bo strah in vaše demagogije
konec!

Deseti mednarodni socialistični in delavski kongres.

Tajništvo mednarodne pisarne (s
Huysmans) je sklical v Genf kongres
na 31. julia t. l. Kongres bi se moral
baviti z obširnimi dnevnimi redom in
so bile vabljeni nani vse stranke, ki
se bistveno ne razločujejo po svojih
načelih v naslednjem:

1. politična in gospodarska orga-
nizacija delavskega razreda za od-
pravo kapitalistične družabne oblike
in zagotovitev popolne osvoboditve
človeštva z osvoboditvijo politične
oblasti in socializacijo produkcijskih

pomočkov ter zamenjavih pred-
metov. To se tiče izpremembe kapi-
talističnega sistema v socialistični
ali komunistični.

2. Mednarodna enota in akcija za
organizacijo prave zveze narodov,
ki bo zveza narodov in kos svoji so-
bini v boju proti šovinizmu in impe-
rializmu ter obenem za splošno in
istočasno odpravo militarizma in re-
žima oboroževanja, da zagotovi sve-
tovni mir.

3. Internacionalna zastopa in brani
interese zatiranih narodov in plemen.
Na dnevnem redu naj bi bile na-
slednje točke:

Sprejem pravil Internacionalne.
Vprašanje mednarodne sloje.
Vprašanje odgovornosti.

Splošna mednarodna politika: a)
mir in zveza narodov; b) demokracija
in diktatura; c) socializacija; d)
politični sistem socializma; e) delav-
ska zakonodaja; f) kolonialna politi-
ka; g) priseljevanje in izseljevanje;
h) draginja.

Organizacija delavskega tiska.

Z vabilom je poslalo tajništvo
vsem socialističnim strankam daljše
utejevanje, v katerem naglašajo po-
trebo oživitvite delavske socia-
listične internacionalne. Že med voj-
no je Internacionalna v marsikaterem
primeru znatno vplivala na razvoj,
česar so jo volioče države ovirale
v delu. Glavni namen kongresa je
združiti proletarijat, ki se je razcepil
Kongres mora določiti, po kateri poti
naj hodi delavski pokret, ali je dikta-
tura manjšine prava pot. Kongres se
mora vršiti na najširši podlagi, zato
da združi ves proletarijat.

K sklicanemu kongresu je avstrijska
socialna demokracija zavzela
poseben primerno stališče. V daljšem
odgovoru naglašajo načelstvo, da bi
bil kongres dne 31. julia 1920 v Gen-
fu prei nevaren za obnovitev Inter-
nacionalne kakor ugoden in se zara-
ditnega kongresa ne udeleži. Avstrijska
socialna demokracija je že lani
predlagala, da naj se ta kongres od-
loži za pol leta, kar se je tudi zgodilo.
Toda razlozi, ki so bili takrat za to
merodajni, še obstajajo. Načelstvo
smatra, da genfski kongres ne more

biti pravo orodje, ki bi ustvarilo zo-
pet enotnost v proletarski Internaci-
onalni: nasprotno razlogi, da se naj
kongres ne vrši, so postali še odločil-
nejši. Odgovor navaja odklanilnoče
stališče neodvisne nemške socialne
demokracije na strankinem zboru v
Franciji ter letne konference angle-
ške neodvisne delavske stranke. Vse
te stranke se nahajajo v enakem po-
ložaju kakor socialisti v Švici in ne
pripadajo sedaj ne drugi ne tretji In-
ternacionalni. Kongres, na katerem bi
ne bile zastopane vse te stranke, in
one, ki so se pridružile moskovski
Internacionalni, torej cele dežele, ka-
kor predvsem Italija in Francija, ali
pa kvečjemu po neodgovornih oseb-
nostih in delih, ne pa po mandatirjih
strank, tak kongres bi ne bil primer-
no sredstvo, s katerim naj se vzpostavi
vi Internacionalna.

Isteza mnenja kakor avstrijska
socialna demokracija smo, kljub do-
bremu namenu tajništva tudi mi. Za
obnovitev Internacionalne je potreba
še nekaj časa. Treba se je reformira-
ti o položaju ter ustvariti novo inter-
nacionalno na podlagi izkušenj in
razmer, da proletarska stvar ne bo
trpela pod dračoničnimi predloži,
marveč se razvijala na podlagi me-
narodnega sporazuma in praktičnosti
in trdnih načel.

Razpravljanje o vprašanjih, ki so
na dnevnem redu, je važno sicer, a
obklicljivo in izčrpano pa ni mogoče,
dokler se ne ustvari podlaga za
stvarno razpravo domala po vsem
svetu. Ne smemo pozabiti, da živimo
v povsem nenormalnih razmerah, ki
marsikoga prav lahko varajo s pre-
sodki in sugestijo.

Pomirljivi poziv — zaplenijo!

Interpelacija nar. poslanca Antona Kristana na ministra za unutar-
ne poslove Marka Trifkovića.

Gospod minister!

V Ljubljani je bila v petek, 23.
aprila proglašena generalna stavka.
Strokovna komisija delavskih orga-
nizacij za Slovenijo je v ta namen
izdala proklamacijo, ki se glasi ta-
kole:

Vsemu slovenskemu delavstvu!
(Tridnevna generalna stavka.)

Stanovski boji železničarjev, ki
že teden dni složno vztrajajo pri
svojih elementarnih zahtevah, je
ogromnega pomena tudi za vse osta-
lo delavstvo. Zmaga železničarjev
bo obenem zmaga celokupnega orga-
niziranega proletarijata. Vemo, da so
železničarji morali v skupni boj, ker
se jim je hotelo znižati prijemke, od-
vzeti šurni delovnik, odvzeti sta-
rostno in bolniško zavarovanje,

Vprašanje šurnega delovnika, sta-
rostnega in bolniškega zavarovanja
pa ni odločilne važnosti samo za
stavkajoče železničarje; to vpraša-
nje je vitalnega pomena tudi za vse
druge delavske kategorije. Razumi-
ljivo je tedaj, če se čuti danes ves
proletariat solidaren s stavkajočimi
brati, če jim skuša na vse načine po-
magati.

Njihov boj je naš boj!

Nikakršnega dvoma ni, da bo
zmaga železničarjev imela blagodej-
ne posledice na vse druge kategorije
delavstva. Šal pritiska draginja na
vse delavce enako. Šal streme za
tem, da se odpravi šurni delovnik in
vse delavske zavarovalne pridobit-
ve tudi privatni delodajalci. Zato vi-
dimo, da je danes kapitalistični raz-
red složen v boju zoper železničar-

je, ki se bore zgolj za svoj obsta-
nek. Proti njim se združujejo vse
temne sile kapitalistične države.
Meščansko časopisje blati in prega-
nja stavkajoče delavstvo, ker se noče
udati ker hoče živeti. Vlada se po
druzi strani poslužuje

naigrših nasilnih sredstev.

da prisili mirne in disciplinirane že-
lezničarje na delo. Zagnala je proti
tem volaško silo. Železničarji naj bi
bili za svoj pošten in mirni boji ka-
znovani s tem, da se jih aretirajo in
militarizirajo! Nobena kapitalistična
država v Evropi ni še tako brutalno
nastopala proti svojemu ljudstvu.

Čakali smo doslej mirno na raz-
vol stvari, ker smo mislili, da bo
vlada končno uvidela zmoto, spo-
znala, da se z nasiljem ne more po-
ravnati mezdne spore.

Ker vidimo, da hoče vlada z bru-
talno silo zatreti ta boj, da zapira
nedolžne delavce in jih tira v vojaš-
nice, je naša dolžnost, da se poslu-
žujemo poslednjega obrambnega
sredstva.

Strokovna komisija delavskih or-
ganizacij za Slovenijo se je z obzi-
rom na vse to danes zopet posveto-
vala ter soglasno sklenila:

»da se lina zaenkrat vršiti od so-
boto zjutraj (24. t. m.) do ponedeljka
zvečer (26. t. m.) splošna stavka vse-
ga delavstva v Sloveniji v znak pro-
testa proti nasilju in solidarnosti s
stavkajočimi železničarji.«

Sodružji delavci!

V soboto zjutraj naj ne gre nihče
na delo. Vse delo naj počiva! Naj se
pokaže nepremakljiva delavska soli-
darnost v polnem obsegu.

Delavstvo v vseh drugih deželah
Jugoslavije stavka že vse solidarno
z železničarji. Storite enako tudi vi,
slovenski delavci.

Prijelimo pa še enkrat: Ta boj je
in ostane zgolj mezdne značaja.
Tiste, ki bi skušali dati temu boju
kako politično ozadje, se ga bo sma-
tralo za agenta, provokatorja in se bo
kot s takim z njim ravnilo.

Tudi zahtevamo, da se vzdržji
povsod

mir in red.

Opustite vsako manifestacijo, po-
kažite za Vašo vzorno disciplino. Va-
šo politično zrelost.

Ore za šurni delovnik, gre za bol-
niško in starostno zavarovanje, gre
za obstanek, gre za protest proti na-
silju vlade, ki zapira poštene delav-
ce, med tem ko pušča svobodne na-
vijalce cen in verižnike!

Storite vsi svojo dolžnost!

Strok. kom. del. org. v Sloveniji.

To proklamacijo je natisnil v pe-
tek 23. aprila v št. 93 za soboto 24.

LISTEK.

Ant. P. Čehov:

Babje carstvo.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

(Dalje)

Dospela je do pregrade in prehoda čez že-
lezniški tir: pojavile so se hiše z vrtovi, kon-
čno se je prikazala tudi široka ulica z zname-
nito Guščinovo hišo. Ulica, ki je bila navadno
tiha, je noč oživilo živahno vrvenje: bil je
delopust. Po krčmah in pivnicah se je razlegal
hrušč. Ako bi se sedaj peljal po ulici tučec, ži-
več v središču mesta, bi opazil le umazance,
pijance in prepirljivce, toda Ana Akimovna, ki
je živela v teh krajih od rojstva, je spoznala v
množici tu pokolneza očeta, tu mater, tu strič-
ka. Oče je bil mehka, občutljiva narava, sanjav,
brezskrben in lahkomiselni človek, ki ni čutil
niti pohlupnosti po blagu, niti ni bil slavohle-
pen po močeh, govoril je, da delavec ne
utegne spoštovati praznikov in hoditi v cerkev;
ako bi ne bilo njegove žene, nikdar bi ne šel k
obhajilu in nikoli bi se ne postil. Nasprotno je
bil stric Ivan Ivančič kremenit značaj. V vsem,
kar se je tikalo vere, politike ali npravnosti je bil
stroj in neupogljiv, ne le za svojo osebo, tem-
več je zahteval te tudi od svojih zancev in slu-
žinčadi. Bog ne daj, da bi kdo vstopil v njegovo

sobo in bi se ne prekrizal! Razkošne sobane, v
katerih biva sedaj Ana Akimovna, je imel za
prte in jih je odpiral le o velikih praznikih od-
ličnim gostom, sam pa je stanoval v pisarni, v
mali, s podobami svetnikov okrašeni sobici.
Držal se je stare vere in neprestano sprejemal
staroverske škofo in pope, dasi je bil krščen in
oženjen: tudi svojo ženo je pokopal po pravo-
slavnem obredu. Brata Akima, svojega edinega
dediča, ni lubil radi njegove lahkomiselnosti, ki
jo je imenoval prostastvo in nemnčst, in radi
njegove verske malobrižnosti. Ni ga smatral za
brata, nego za delavca in mu plačeval 16 rub-
lev na mesec. Akim ga je vikal in mu je hodil
o spravnih praznikih z vso družino čestitati. Tri
leta pred smrtjo pa se je Ivan Ivančič z bratom
sprijaznil, mu odpustil in ukazal najeti Anjutki
guvernantu.

Vrata v Guščinovo hišo so bila temna,
nižja in neprijetno vonjajoča; za steno je bilo
čuti možko kašljanje. Ana Akimovna je pustila
sani na ulici, krenila na dvorišče in vprašala,
kako bi prišla k Čalikovu, ki stanuje na št. 46.
Napotili so jo k zadnjim vratom na desni v
tretje nadstropje. Tudi po dvorišču, pri zad-
njih vratih in celo po stopnicah se je širil isti
neprijetni duh kakor pri vstopu. V svojem detin-
stvu, ko je bil njen oče še preprost delavec, je
Ana Akimovna živela v takih hišah, ki jih je po-
tem, ko so se razmere izpremenile, često po-
sečala kot dobrotica. Navzgor so peljale ozke,

strme in umazane kamenite stopnice z odstav-
kom v vsakem nadstropju; v vzdolžni ob zidu
je brlela omaščena svetilka. Smrad, na odstav-
kih korita, lonci, cunje, vse to li je bilo že davno
znano. Skozi vrata, ki so bila odprta, je videla
sedeti za mizo in šivati krojače-žide v čepicah.
Na stopnicah so jo srečavali ljudje, a niti v
glavo ni prišlo, da bi jo mogli žaliti. Delav-
cev in kmetov, treznih in pijanih, se je prav-
tako malo bala kakor svojih inteligentnih znan-
cev.

Stanovanje št. 46 ni imelo veže in se je za-
čenjalo s kuhinjo. V stanovanjih tvojniških de-
lavcev in rokodelcev diši navadno po laku,
smoli, usnju in dimu, s čimer se rač stanovalci
bavi. Stanovanja obubožanih plemičev in urad-
nikov pa spoznaš po nekako zatohlo-kislemu
duhu. Ta nevšečni duh je obdal Ana Akimovno
tudi sedaj, ko je stopila čez prag. V oglu za
mizo je sedel s hrbtom proti vratom možak v
črnem suknjiču, najbrže sam Čalikov in poleg
njega pet dekletec. Najstarejši, širokokični in
suhliati, z glavnikom v lasih, je bilo na videz
15 let, mlajši, zabuhli, z lasmi, kakor tež, ne
več od treh. Vseh šest je sedelo pri jedi. Pri-
peči, z burkliami v rokah, je stala majhna, hudo
suha, žoltolica ženska v spodnjici in nočni jo-
pici; bila je noseča.

»Ne bi pričakoval od tebe, da si tako ne-
poslušna, Lizika,« je očitalje rekel možki. »Ah,
sramuj se! Ti praviš, da bi te oče nasekal, ne!«

Ko je suha žena zapavila pri vratih ne-
znano damo, se je zdržnila in odložila burkijo.

»Vasilij Nikitič!« je zaklicala z zamolklim
glasom, kakor da ne veruje svojim očem.

Mož se je ozrl in skočil pokonci. Bil je ko-
ščen, ozkoopleč človek, udrlih senc in upadlih
prsi. Imel je male, globoko ležeče oči, obrobo-
ljene s temnimi kolobarji, in široka usta. Brado
je nosil predeljeno, brke si je bril in je bil tako
bolj podoben lakain, kakor uradniku.

»Ali biva tu gospod Čalikov?« je vprašala
Ana Akimovna.

»Da, prosim,« je strogo odgovoril Čalikov,
zdajci pa je spoznal Ana Akimovno in vzklil-
nil: »Gospodična Glagoleva! Ana Akimovna!«
Nenadoma je prišel od sapa in tlesnil z roka-
ma, kakor bi se bil silno prestrašil. »Dobrot-
nica!«

Stokajoč je hitel k njej in kričoč kakor pa-
ralitik, — brade se je še držalo zelje in iz ust
mu je dišalo po žganju — padel s čelom k nje-
nemu mufu, kakor da je izpobil zavest.

»Ročico, vašo sveto ročico!« je vpil ves za-
sopel. Sen! Krasen sen! Otroci vzdramite me!«
Vrnil se je k mizi in je jokavim glasom,
mahajoč s pestmi, vzklilnil:

»Previdnost nas je uslišala. Prišla je naša
spasilnica, naš angelj! Rešeni smo! Otroci, na
kolena! Na kolena!«

(Dalje prih.)

aprila določeni socialno-demokratski dnevnik »Naprej«. Kakor se iz obsega vidi, hotela le Stokovna komisija delavskih organizacij, da naj bo ves čas generalne stavke »mir in red«. Cenzura pa je to proklamacijo zaplenila tako, da je delavstvo šlo v stavko brez direktiv. Na prvi dan generalne stavke se je vsled tega zgodilo, da se je delavstvo zbralo ob tramvajski remizi na Zaloški cesti, hoteč mirno manifestirati za zboljšanje gnetnega položaja železničarjev.

In zgodilo se je, da je žandarmerija streljala ter umorila 14 ljudi in ranila nad 40.

Vprašam g. ministra unutarnjih poslov: 1. ali mu je znana konfiskacija te proklamacije? 2. ali hoče ukreniti, da se cenzorja v Ljubljani, oziroma njegove inspiratorje strogo kaznuje, ker so sokrivi krvoprelitja, ki bi se ne zgodilo, da se je mogla ta proklamacija razširiti potem tiska med delavsko ljudstvo.

V Beogradu, 1. maja 1920.

Ovrzite ali popravite!

Malo odgovora.

II.

Gospod Kalan! Pismo, ki ste ga »Napreju« poslali, ste dali v uporabo tudi »Večernemu Listu«. V uredništvu »Napreja« ste lasinoročno prečrtali odstavek o »masti«. In kaj trdi »Večerni List«? Kar enostavno se zlaže: »Ta odstavek o »masti« je Naprej izpustil.« No ali ni že to dejstvo prekarakteristično za resnicoljubje katoliškega lista?!

Naivno je sicer vse, kar ste, gosp. Kalan, napisali o »masti«. Vi veste, da socialisti nismo še v Jugoslaviji vladali — pač smo se udeležili nekaj mesecev koalicijske vlade Lj. Davidoviča, ali v 6 mesecih — kot vi pravite — nismo mogli ljudi izvleči iz »masti«. Naša udeležba na vladi je imela namen: pomagati, da se Jugoslavija konsolidira, da se začne v državni enkrat pozitivno delo. No — kdo pa je grdil, psoval in obrekoval naše sodelavce, ki so v ministrstvu kar najpoštenjevalneje delali. Bil je seve v prvi vrsti zopet duhovniški »Večerni List« in v njim poleg »Slovenca« še mariborska »Straža« itd.

No — pa vi, gosp. duhovni svetnik, bodele se izvilili iz vsega tega rekoč: »vsaj gre za nekaj drugega, gre za vprašanje: kaj ima socializacija opraviti s takim sovraštvom do vere in do vsega, kar je z vero v zvezi.«

No — socializacija nima z vero nič opravka, pač pa so duhovniške stranke proti socializaciji, že s tem, ker besno tolčejo po edini stranki, ki stremi za tem, da se družabni red izpremeni v tak, ki bo res pravičen. Sami trdite, da je sedanjí družabni red krivičen in nevzdržljiv.

Gosp. Kalan! Ali se še spominjate znanega pastirskega lista ljubljanskega škofa Jegliča iz l. 1917., v katerem je najvišji vladika v naših kraljih resno trdil, da je vsako stremenje po izpremenitvi sedanjega »krivičnega in nevzdržljivega« družabnega reda obsoditi in zavreči. Eto — jasne dokaza, zakaj ljudem ne gre v glavo: čemu se duhovniki, celo taki dostojanstveniki kot je knezoškof Jeglič, postavljajo proti izpremenitvi krivičnega in nevzdržljivega družabnega reda v tak red, ki nal odgovarja vsem zahtevam pravičnosti...

Mogoče boste rekli: ah, kaj škof Jeglič, saj veste itd... Da, mi vemo, kako je n. pr. pokojni dr. Krek sodil o Jegliču, ali vemo tudi, kako je sodil

o takih dobrih ljudeh kot ste vi, z Kalan. Vi ste dober mož, ali vi niste klerikalna stranka, ki le edino kriva, da trpi na ugledu duhovščina in po nli vera. Socialna demokracija ni bila nikdar proti katoliški duhovščini, istotako ni bila nikdar proti veri. Socialna demokracija se je borila za svobodo, tako telesno kako duševno, in je tolkla po vsakem, kdor je hotel, naj bo delavstvo še naprej v zmotah in prevarah.

Gospod Kalan! Mislimo, da je vsako prerekanje nepotrebno, če se mirno pomenimo o tem-le:

Na kmetih po Slovenskem ste bili do zadnjih let duhovniški voditelji ljudstva. Gorje človeku na kmetih, če se je duhovno zameril. Ljudje so vas v vseh ozirih (ne samo pri volitvah!) slepo ubogali. Ako pa smo oogledali v kmečko vas, in hoteli videti, kako se godi tam baltariu, hlapcu ali staremu delavcu, no, to je bila lepa slika! Ubogi ljudje, tzy. občinski ubogi, so umirali lakote v hlevih, svislih in nečednih pribežališčih. Deklo in hlapca je izkoriščal pobožni cerkveni ključar od zore do mraka. Na stara leta pa ga je spodil od hiše.

Ali mislite, da je ubogo kmečko ljudstvo šlo v mesta, v tovarne zato, ker je priletnele v tovarnah robotati. Ne, ne. V tovarnah so delavske organizacije uredile delavnik, uredile ravnanje med gospodarjem in delavcem, pribolevale vsa mogoča zavarovanja itd. Na kmetih, kjer ste vi bili edini odločilni gospodarji, seve, ni bilo ne enega ne drugega... Ubogi hlapec in uboga dekla, ki je pri pobožnem katoliškem kmetu postala stara.

Vi pišete: »ali mislite res, da noben duhoven ni zmožen blage misli in blagega dejanja«. No, no — mi tega ne mislimo ali blagih misli in blagih dejanj ne vidimo nikjer. Blagih misli ni imel gospod dr. Korošec, ko je zatrl s silo železničarski štrajk, — blagega dejanja ni pokazal tisti, ki je naročil, naj se očete številnih družin radi stavke preganja... Blagih misli ne kaže noben časopis, ki ga piše duhovniki...

Gosp. Kalan — kadar bodo nehali duhovniki biti vodje politične stranke, ki bo pobijala delavsko gibanje, in vodje političnih listov, ki laželo in obrekovalo — potem bo naziranje o duhovnikih in veri čisto drugačno in celo za vas zadovoljivo.

Evgen Debs kot kandidat za ameriško predsedništvo.

Brala sem v »Werdens Gang« naslednje zanimivo poročilo iz Novega Jorka: Ali bo bodoči predsednik Amerike prišel iz deželnege zapor v Georgiji? V novembru t. l. bo do pri volitvah Wilsonovega nasled-

nika vsi ameriški socialisti glasovali za delavskega voditelja Eugena Debsa.

Soc. dem. voditelji so se obrnili na Debsa z vprašanjem, če želi kandidirati, in so dobili priprujoč odgovor.

Debs je ena med najbolj znanimi osebnostmi politične Amerike in je veteran delavskega gibanja. Kandidiral je že štirikrat, toda nobenkrat ni dobil večine glasov.

Zaradi agitacije proti udeležbi Amerike na svetovni vojni je bil obsojen na deset let ječe in njegovo današnje bivališče je deželni zapor v Georgiji. V zadnjem času so se rešile govorice, da bodo on in nekateri drugi aretirani social. pomiloščeni in izpuščeni, toda oficijelne poročila o tem še nimamo. Vendar je delavska stranka prepričana, da bo število glasov za Debsa pri letošnjih volitvah veliko večje, kakor bi se jih utegnilo pričakovati ob normalnem razvoju strankine moči in vpliva. Če Debs ne bo pomiloščen pred začetkom volilnih bojev, bodo šli k volitvam socialisti s parolo za izpust Debsa.

Voditelji soc. dem. stranke naglašajo, da je Debsova kadidatura izreden polav ne le v politični zgodovini Amerike, ampak da je sploh izreden v vseh republikah sveta. Amerika bo pokazala svetu, da vladaioče stranke in vlada sama lahko držijo danes za čas volitvenih bojev v zaporu enega izmed svojih tekmecev, in to bo pripomoglo Debsu, da bo dobil kolosalno število glasov.

Dne 13. aprila je Debs prestal svoje prvo leto ječe in njegovi sodniki so proslavili ta dan z velikanskimi shodi in s tem, da so odposlali deputacijo v Washington, ki bi zahtevala pri vladi amnestijo za politične njetnike.

SESTANEK TRUMBIČA S SCIALOJO.

LDU. Beograd, 9. Naknadno se doznava, da se naš minister za zunanje stvari dr. Trumbić z italijanskim ministrom ne sestane v Sestri Poente, kakor doslej javljeno, nego v Viaregiu.

LDU. Beograd, 10. (Uradno.) Minister za zunanje stvari dr. Trumbić je odpoval v inozemstvo, da se sestane z italijanskim ministrom za zunanje stvari Scialoja, kjer se bodo nadaljevala pogajanja o rešitvi tadranskega vprašanja. Predsednik naše delegacije na mirovni konferenci, Pašić je istotako pozvan, da pride v kral, kjer se bodo vršila pogajanja.

NERED NA REKI.

LDU Trst, 8. maja. Listi poročajo iz Reke z dne 6. t.m.: Na Reki je popoln kaos. Odpor proti srednjeveški reški vladavini ni izbruhnil samo pri večini reškega prebivalstva, ki je bilo že od prvega dne italijanske zasedbe odločno nasprotno tem nepovabljenim gostom, in je sedaj po reških in vološčanskih ječah, kjer je izpostavljeno trpinčenju, ki se mora primerjati le z onim za inkvizicije in kriči v nebo po maščevanju, — odpor proti novi reški strahovladi je izbruhnil tudi med njenimi dosedanjimi člani in pomagači, med d Annunzijevimi orožniki in vojniki. Orožniki in vojniki brigad Firenze in Sesia so sklenili, zapustiti reško beznico. 130 orožnikov pod poveljstvom stotnika Sesie, se je spravilo danes na pot proti Kantridi, kjer so jim zastavili pot »arditi« z oklopnimi avtomobili. Neki ardit je vrzel ročno granato proti stotniku Vadala, ki pa je ubila nekoga ubogega Rečana, ki je vozil odhajajočim vojakom nekaj blaga na vozu. Nastal je spopad, tekoni katerega sta bila dva orožnika ubita, dva ranjena, a trije ardit in en častnik so na smrtni postelji.

Doslej je prekoračilo obmejno črto pri Reki 110 orožnikov, 40 vojakov in 40 častnikov.

STAVKA POŠTNIH NAMEŠČENCEV V RIMU.

LDU. Rim, 9. (Brezlično.) Poštni, brzojavni in telefonski nameščenci v Rimu so v petek ustavili delo. Vojaštvo je zasedlo poštne in brzojavne urade. Ta odredba je povzročila nekaj incidentov. Socialistični poslanci so v zbornici zelo ostro protestirali proti tej odredbi, vsled česar se je morala seja prekiniti. Nameščenci so končno vendarle zopet začeli delo, izvajajo pa pasivno rezistenco.

MASARYK ODSTOPI?

LDU Praga, 9. maja. (DunkU.) Po poročilu »Bohemie« bo predsednik Masaryk po otvoritvi parlamenta odstopil, da se bodo mogle izvesti nove volitve predsednika republike.

Zopet spopadi med Čehi in Poljaki.

LDU. Deutsch Altenburg, 10. maja. (Brezlično.) V Zablcu je prišlo do resnih spopadov med polskimi in češkimi delavci, pri čemer je moralo nastopiti vojaštvo. Pet oseb je težko ranjenih.

Angleški socialisti gredo v Rusijo.

LDU. London, 10. (DunkU. — Reuter.) Državni tajnik za zunanje posle je proti svojem prvega ukrepu dovolil oddajo potnih listov dveh socialističnih delegatoma, ki odpotujeta na Rusko.

RUSIJA ZA MIR.

LDU Amsterdam, 9. maja. (Brezlično.) Kakor poroča »Westminster Gazette«, naznanja brezlična brzojavka iz Moskve, da je pričakovati začetek angleško-ruskih mirovni pogajanj. Sovjetska vlada je sprejela predlog lord Curzona, naj se pričnejo z angleško vlado pogajanja o ustavitvi sovražnosti v kriskem odseku.

LDU Amsterdam, 9. maja. (Brezlično.) Kakor doznava »Westminster Gazette«, so se ustavile sovražnosti na kavkaški fronti. Sovjetska vlada je predlagala vladam več držav, naj se takoj pričnejo mirovna pogajanja.

PRODORANJE POLJAKOV USTAVLJENO.

LDU Dunaj, 9. maja. (ČTU.) Telegraphenkompanie javlja, da je polski pohod v Ukrajini ustavljen. Ukrajinska sovjetska vlada, ki je pobegnila v Harkov, se je vrnila v Kijev.

ODGOVOR BENEŠA ČIČERINU.

LDU Praga, 8. maja. (ČTU.) Minister za zunanje posle Beneš je poslal ljudskemu komisarju Čičerinu odgovor na rusko noto. Odgovor veli med drugim: Potrjujem sprejem ruske note in ugotavljam, da so njena načela o odnosih med osrednjo Evropo in Rusijo v skladu z načeli čehoslovaške vlade. Vsled tega je dana podlaga za neposredna pogajanja. Sprejememo ruski predlog in naznanjamo, da povdarjamo še enkrat naše stališče glede uporabe in postopanje naše vojske na Ruskem in da odpošljemo v Rusijo komisijo, ki dobi pooblastilo, pogajati se o vseh v prvi notli omenjenih vprašanjih. Želimo, da doseže Rusija kar najprej blagodejen mir in poudarjamo ponovno, da stremi čehoslovaška politika samo k miru, prijateljstvu in odkritosrčnem sodelovanju z vsemi resnično demokratičnimi vladami.

Nemiri v Jeruzalemu.

LDU. London, 9. maja. (DunkU.) »Weekly Diopatch« javlja iz Jeruzalema: 4000 Arabcev z 21 strojnimi in dvema topovima je napadlo Francoze v baniškem okrožju. Francozi so se morali boriti proti desetkratni premoči. Izgube na obeh straneh so težke.

Novice.

— Industrija v Srbiji. V zadnjem času se je začelo gledati obnove industrije v Srbiji živahnejše gibanje. V Užicah je že začela obratovati tovarna za tkanine, tudi predilnica v Nišu začne z obratovanjem, kadar bodo montirani stroji.

— Plitvička jezera. V Zagrebu se je osnovala delniška družba z glavnico 20 milijonov kron, ki bo na plitviških jezerih zidala vile, hotele, zgradila električno železnico in izrabila vodne sile v industrijske svrhe. Stvar je hotel kupiti nek angleški konsorcij, prehitel pa ga je domači kapital.

— Uprava državnih monopolov je končala odkup tobaka od pridelovalcev vsega ozemlja. Odkupljeni je osem milijonov kilogramov tobaka, od teh pet milijonov samo v mejah bivšega kraljevstva Srbije.

— Ubil ga je, ker sta bila enako močna. V Splitu je v neki krčmi ubil kmet Jadrič kmeta Županca iz jezera, ker sta bila oba enako močna. Jadrič je Županca že dolgo vsled tega sovražil in je hotel ostati sam, čež katerega ne bi bilo potem močnejšega. Morilca so zaprli.

— Srpsko Reč, ki izhaja v Sarajevu, je njen dosedanjí lastnik gospod Kobasica prodal radikalcem.

— Nevarnost za avstrijsko žurnalistiko. V Nemški Avstriji primaniku je časopisnega papirja tako, da je tiskarska industrija in časopisje resno ogroženo. Prenehali so že izhajati nekateri dunajski listi in vlada je omeila obseg dnevnikov na osem strani. Tiskariški stroški so tudi tak, da časopisje že težko diha. Grozi, da pride mnogo žurnalistov in s tem tudi mnogo družin ob kruh.

— Praška posvetovanja med avstrijskimi in čehoslovaškimi zastopniki so imela dober uspeh. Pogajanja se bodo prihodnje dni nadaljevala na Dunaju.

— Dekle z 10 milijoni bankovcev. So prišli na zapadnem kolodvoru v Budimpešti. Bankovci so bili neizgotsani. Dekle jih je hotelo vtihotapiti na čehoslovaško.

— Denar republike Poljske bo marka in se zamenja 100 avstro-ogrskih s polskim žigom žigosanih kron za 70 novih poljskih mark.

— Zmanjšanje nemške vojske. Kakor se uradno naznanja, bo Nemčija končno do 15. maja zmanjšala svojo vojsko na 200.000 mož, kakor ji je bilo naloženo v mirovni pogodbi.

— Letošnja žetev v Franciji obeta zelo urodno, vsekakor bolj kakor lanskega leta. Edino sadjereja je utrpela vsled mraza.

— Anzija zmanjšuje množino srebra v svojem srebrnem denarju. En angleški srebrni novček je imel doslej 0,925 srebra, po novem zakonu ga bo na imel le še 0,500. To se bo zgodilo menda radi tega, ker se je vrednost srebra v primeri z vrednostjo denarja kot takega znatno povečala.

— Prebivalstvo Rusije. Po ljudskem štetju, ki ga je odredila sovjetska vlada je v sovjetski Rusiji 12

Dr. Josip Cir, Oblak:

Nil nisi bene?

(»Dom in Svet«, Cankar in dr. Tavčar.)

IV.

Tako sem bral v tisti Prijateljevi knjigi, da so rabili tisti vzvišeni politični in zasebni prvaški veleznakači izraze, katerih en sam odvaga vse »bedake«, »ilestejce« in podobne Ivana Cankarja, ki se je izogibal pri tem vsaj — prirodoopisu živalstva...

In tako sem tudi opazil, da imenuje Levec v nekem takem zasebnem pismu dr. Tavčarja »brezračnež« (in tega ni pisal kot 22-letni mlade nič!), »ki bi bil v stanu radi svoje kandidature pobirati s puščico po cerkvah«; menda isti Levec, — če se ne motim — (Prijateljeva knjiga ima 640 strani!) si je v takem zasebnem pismu izposodil za karakterizacijo »prijatelja« neko sicer tako koristno in poželeno domačo žival, ki pa ne velja za nienega žita za posebno čedno — kot psovko, ki je niti ne napišem...

Ne enega, ne drugega ne odobram.

O dr. Tavčarju pa se bere, da je imenoval tisti čas — prosim — našega finega Stritarja »obrekovalca prve vrste« itd... Skratka: nudijo se nam o takratnih prvakih — (ki so bili tedaj vsi dosti več kot 24 let stari!) slike s prizori za bogove!

Nasprotno pa je Levec v pismu z dne 11. febr. 1871. — zopet zasebno pismo nevesti! — pisal o »obrekovalcu« Stritarju tako-le:

»Stritar! Ali ga hočem imenovati svojega prijatelja? To je moj učitelj! Deset let starejši po rojstvu, sto let starejši po sodbi svoji od mene. Blaga duša, kakor nihče drugi: »kavalir!« »Če človek vse razmeri, nič ne zameri, le njegovo geslo, po katerem se vedno ravna. Duhovit, dovopen, da mu ga ni para, občutljiv, ko malo kdo, občutljiv t. l. rahločuten« (Stritar — Prijatelj »Antologija«, ki sem si jo oprostite — tudi kupil in — bral.)

In ta kavalir Stritar bi tudi sigurno drugače sodil Cankarja, kakor — dr. Tavčar, ki »ni nič razmeril in vse — zameril«. Stritar je bil samo prvakom nepriljuden. Nekaj podobnega vidimo tudi pri Cankarju. Le-tam je

dunajskih sonetih, in zagodel jim je tako-le:

»Hina vca, plismouka, farizela
še božji sin ni mogel sam trpeti, —
kako bi laz ga mogel rad imeti,
laz, na človeštva deblu šibka veja?

Sonetil molil, menim dosti pričalo:
S prvaki nisem bog ve kaj priljuden:
njih grehe in sleparstvo pridno bičalo.
A jaz jih bičati ne bodem truden,
dokler slepiti se ne naveličajo;
nad vse pa mi hinavec le ostuden!

Ker je bil Cankar vse prej kot hinavec in ni imel nič takih prvakihi lastnosti, bi vse uvidevali Stritar presojal tudi njegova pisma kot 22-letnega mladeniča »priljudno« in s tisto moško umerjenostjo kakor naš »premišljeni« pisatelj Finžgar tista glede Martina Kačurja...

Tako neusmiljeno »slekel« in »neoblečene« predstavil ni tiste gospode — žive in mrtve — še nikdo kakor dr. Prijatelj, ki je tudi imel takorekoč »izmrtvih ust« — blebetanje in zabavljanje... (Dr. Tavčarjeve nežno-krilate besede!)

Postreglo bi se pa lahko že z dosti lepšimi značajnimi potezami prežive.

»Prvakov« — iz poznejše dobe ko je Krsnik že davno legel v grob... Kar se še vse lahko zgodi pri primeri in iniciativi in drezanju...

Monsignor Cankar je v primeri z dr. Prijateljem, — naj bo potolažen — pravo jagnje božje... A danes leta 1920, po Kristusu beremo — nota bene pod naslovom »De mortuis nil nisi bene« — take-le besede:

»Vso surovost Cankarjeve objavljen korespondence nišem na konto razburjenosti... Privlečelo pisatelja iz groba ter ga coram publico prisililo, da zabavlja, kakor navadno zabavljajo gotovi oviski krogi... Vrgel je v javnost celo kono pismo, ki obsegalo najtežje osebne napade... Aškerčevega spomina si ne damo onečediti ter občutimo, da le bila Cankarjeva sodba o tem pesniku je napolnena ostudnost, hudobnost« itd.

Človek bi vzprjelo Prijateljeve knjige skoro ne veriel, da je dr. Tavčar kaj takega napisal: predpostavljam namreč, da to je bral. Bog ve, ali je Levec in drugi ta zasebna pisma Krsniku, katerega edinega nam slika dr. Prijatelj v »zlati luči« pisal za javnost, in ali je imel dr. Prijatelj

od Leveca in drugih dovoljenje, da tista zasebna pisma obelodani... Kar je tudi vseno. Kar je, le... In dr. Prijatelj ima lahko mirno vest...

Mene ta stvar ne zanima, ker ne jemlem te stvari tako tragično, kakor dr. Tavčar, in ker smatram in upoštevam, da so vsi ljudje pod kožo-krvavi. In ne samo — Cankar... (Kako strašno »krvav« je bil n. pr. — to tudi vemo sedaj deloma iz zasebnih pisem. — »Veliki oče« Bleiwiss!)

Kako že pravi nekje sv. pismo o pezdurju v očesu svojega bližnjega in o brunu v lastnem?

Zato sem za kolikor možno »zlati luči« in tudi ne bom zapisal takih besedi, kakor so gori citirane, ampak bom citiral dr. Tavčarjeve besede iz »De mortuis nil nisi bene«:

»Pač je bila od nekdan na svetu navada, da tisti, ki svojemu bližnjemu niti jermena odvezati niso vredni, na tega bližnjika najbolj zabavljajo, take navade se v literaturo ne smejo uvaljati.

Podnišem — S pristavkom, da pa to velja tudi za članke pod naslovom »De mortuis nil nisi bene«... Čeprav se isti tičejo — »samo« takega človeka, kot je Ivan Cankar!...

kovalec, denačnik in agent-ovohater. Ako ste užaljena, častita gospa, pa me tožite.

Josip Rože.
Priberk. (Klerikalne mani-
r e.) Dne 2. t. m. smo imeli priliko
pobližje spoznati klerikalno brutal-
nost. Imeli smo poslovnih večer od
našega sodruka Salomona. Ko je bi-
la policijska ura in smo stopili na ce-
sto, nam je prišla nasproti večja tol-
pa »navdušenih« klerikalcev glasno
prepevala. Začeli so izzivati naše
sodruge z »lepimi« priimki, kakor
so: izdajca, prokleta socialistična
banda, »komunisti« in enako, skrat-
ka, videlo se je, da so gospodje za-
temali svojo duševno hrano iz me-
ščanskih listov. Hvala gre našim so-
drugom, da se niso odzvali zlobnemu
izzivanju, ker bi prišlo sicer do ne-
ljudskih incidentov. Se veči! Med kler-
ikalnimi izzivači je bil tudi poročnik,
mlad ali korajžen tako, da se je za-
ganjal v naše sodruge in grozil, da
jih aretirajo. Končno je potegnil iz
škrtnice bič ter udaril enega izmed
sodrugov, grozeč, da z gažlo prete-
pe vse. Tako torej se razume pri-
nas »demokracija«... Gospodje kle-
rikale! Če mislite, da nam svoji kleri-
kalni nauk vpete z bičem v glavo.

vam kliče: Blagor ubogim na
duhu!

Celje. (Pojasnilo.) Hudožni
jezik okoli celjske »Nove Dobe« nas
hoče po vsej sili vse socialiste or-
ganizirati pri »komunistih«, akorav-
no nimamo niti enega člana ali pri-
staša politične komunistične organi-
zacije. Dokaz je, da je bila ves čas
železničarske stavke najlepša discipli-
na ter da se ni ničesar zgodilo,
kar bi imelo vzrok za trditev na-
sprotnega. V prvi številki ki je iz-
šla med stavko, je »Nova Doba« pri-
nesla članek o aretaciji »komunisti-
nih kolovodij« ter da sem jaz kot za-
upnik komunistov po brezuspešni
zahtevi za izpust aretiranih delav-
skih zaupnikov maso nazoril, da
se naj razide. Člute gospodje: ali la-
hko iz tega sklepamo, da bi vam bilo
lhubše, da bi ljudstva ne bil nikdo
pomiril in bi ga gnali pred puške?
Ali vam je žal, da se ni tudi v Celju
dogodilo isto kakor v Ljubljani? —
V naslednji številki je list popravil,
da nisem komunist, temveč socialni
demokrat. V tretji pa že prinese spet
podlo novico o razdelitvi šarž za
slučaj sovietske republike ter mi po-
nuja mesto celjskega župana. Za to
se vam pa najlepše zahvalim! Zelo

obžalujem, da se list, ki bi naj bil od-
njev celjske inteligence, peča s taki-
mi budalostmi in da se g. urednik, ki
sem ga zaradi njegovega osebno po-
štenega političnega boja smatral za
poštenjaka, da zavesti od člopeka, ki
ga on gotovo pozna po vsem nje-
govem življenju, ter niemu na lubo pri-
pusti take čenčarije v list. To je ne-
poštenost, takega nepoštenega boja
jaz nisem viden in sem tudi prepri-
čan, da vsem pristajam vaše stran-
ke istotako ne imponira vedno na-
tolčevanje in namigavanje. S takim
narisanimi hočete kvečjemu ostu-
diti človeku delo na političnem po-
lju, ako ne spada slučajno v vašo
stranko in tudi v svoji stranki ne
ziasnujete duhov, temveč delate
zmešnjavo na škodo poštemu bo-
ju, katerega vsak pošten strankar tu
ali tam pripozna. Povem vam po pra-
vici, da me je sram za vašo stranko,
ko čitam take otročarije v vašem
glasilu: to je demagogija. In ker
vem, da sem na pravi poti kot star
socialni demokrat, me tudi Vaše pi-
sarje ne bodo s te poti izrinile, ako-
ravno v svojem ozkem obzoru mi-
slite, da samostojnemu človeku ni
mogoče biti pristajal druge stranke
kakor ravno buržoazne. Kako pa po-

tem obsojate delavce, ki so v
Vaših strankah!! Splošno pa trdim:
Nadaleje se pride z odprtim vizirjem.
Clara pacta, boni amici! — Frano
Koren, pekovski mojster.

TURISTIKA IN ŠPORT.

Aljažev dom. 1000 m tik pod Tri-
glavom (2864 m), bo o Binkoštih že
otvorjen. Dobro oskrbevano to po-
stojanko SPD priporočamo ne le sa-
mo turistom, temveč tudi kot vele-
ugodno letovišče in klimatično
zdravilišče zadajše bivanje in
to prav posebno za čas dokler ne
prične glavna sezona. — Okolica
Aljaževoga doma je že brez snega.
Zanimivo je ravno ta čas opazovati
iz doliave plazove, ki drče sedaj, ko
se tala sneg, navzdol s triglavskimi
sosedov!

IZLETI UČNIH ZAVODOV.

Vsa vodstva učnih zavodov opo-
zarjamo na hvalevredno in posne-
manja vredno naklonenost obratne-
ga ravnateljstva državnih železnic,
ki dovoljuje učni se mladini v
spremlju njih gospodov profesor-
iev v svrhu izletov posebne izletni-
ške vlake.

Posebni vlak (odhod iz Ljubljane
ob 5. uri 17 minut — povratek ob 23.
uri 22 minut) se pripravi ako pri-
glašijo šolska vodstva notno vloge, ki
jo je nasloviti na obratno ravnatelj-
stvo državnih železnic Ljubljana. Li-
cet, najmanj 5-8 dni preje — naj-
manj 400—500 izletnikov. — Učenci
uživalo ugodnosti polovičnih
voznih cen! (Ljubljana-Vetrini-
tia in nazaj 23 K) Po 2 (dva) učenca
pod 10 leti na imata pravico na 1
(eno) polovično vozovnico in na
vsakih 5 (pet) učencev po 1 spre-
mljevalec vživa tudi polovično vozno
ceno.

Vsak voditelj takega šolskega
transporta naj se pred odhodom vla-
ka zgledi pri osebnih blaginjah: da prei-
me in izpolni transportno prijavo, ki
ga spremlja. — Upamo, da se bo na-
vedenih ugodnosti poslužilo kar na-
več naših šolskih vodstev, ki bodo
na takih izletih našli vsadili že v
mlada srca naše mladine smisel za
naravno krasoto in liubezen do naše
lene domovine

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.
Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Unija slovenskih rudarjev v Zagorju.

Računski zaključek za čas od 1. jan. 1919 do 31. dec. 1919.

Dohodki	K	v	Izdatki	K	v
Gotovina v blagajni 1. I. 1919	18537	23	Bojniška podpora	4908	40
Prispevki I. razreda	319218	20	Brezposelna podpora	1031	50
II.	18758	—	Pogrebna podpora	4070	—
III.	213	40	Za pravno področje 15 vin. od prispevka	68372	55
Vpisnina	7667	—	Za odškodnino blaginikom področje	26158	32
Razni drugi dohodki	467	42	Za pravovarstvene stroške	1570	51
Priprisane obresti pri Splošnem kred. društvu v Ljubljani	2047	02	Za agitacijske stroške	3662	36
			Za seje, konference in unijski zbor	8416	21
			Za upravne stroške, tiskovine, pravila, pravilnik i. t. d.	13166	47
			Za plače in subvencije	24965	—
			Za poštnino in brzojave	658	03
			Za strokovno komisijo	9362	43
			V Splošno kreditno društvo v Ljubljani vloženo	188200	48
			Ročna blagajna tajništva Trbovlje	2186	06
			Razni izdatki	1623	80
			Gotovina v blagajni in poštni hranilnici	12221	38
	366908	45		366908	45

Stanje imetja koncem leta 1919.

Imetje	K	v	Izguba	K	v
Gotovina v poštni hranilnici in roč. blagajni	12221	33	Rezervni delež znaša	91428	20
Ročna blagajna tajništva v Trbovljah	800	—	Področje v Zagorju Unije slov. rudarjev	8544	21
V Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani	188160	—	Društveno imetje znaša 31. XII. 1919	105708	52
	200681	33		200681	33

V ZAGORJU, dne 31. decembra 1919.

Za upravo blagajne:
Ule Anton s. r.

Pregledali in v redu našli:

Ivan Jazbec s. r.
preglednik.

Ivan Marin s. r.
preglednik.

Jedilno SOL
na vagone odda po jako ugodni ceni
tvrdka **A. Tonec in drug Maribor,**
Telefon 68. Mlinska ulica 23. Telefon 68

KOLOBARJI
suha mehka drva
za podkuriti
dobavlja v vsaki množini
dokler zalega

F. & A. UHER, veletrgov. s premogom LJUBLJANA.

Izjem boljšega pomočnika za fina dela;
cenik, Anton Logar, čevljarski moj-
ster, Dalmatinova ulica 7, Ljubljana.

Zanesliv polir
in več dobrih zidarjev
se sprejme

v trajno delo.
Vpraša se: **A. CERNE,**
Sv. Petra cesta 23, Ljubljana.

F. & A. Uher, Ljubljana
špedicijsko in komisijsko podjetje
Selenburgova ulica št. 4.

Veletrgovina
s premogom, drvimi, šoto in
raznim kurilnim materijalom.
Na debelo: Ljubl. gl. kolodvor.
Na drobno: Selenburg, ul. 12.
Zmerne cene!

Zahvala.

Vsem, ki so nas ob prebitki
izgubi našega ljubljanskega soproga
oz. očeta gospod

Josip Koritnika

tolažili ob boleznih in smrti — iz-
rekamo tem potom najiskrenej-
o zahvalo. Posebno se zahvaljujemo
pokojnikovim tovarišem gg. lov-
cem, uradništvu in podurad-
ništvu, kateri so ga v tako čast-
nem številu spremlili na poslednji
poti.

Trbovlje, 8. maja 1920.

Žalujejo ostali.

I. Jugoslov. zlatarska delavnica

A. Fuchs, Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 6.

Kupujem staro zlato, srebro,
kakor tudi briljante, demante
po najvišjih dnevnih cenah. Pri-
poročam veliko zalogo zlatnine,
srebrnine, ur, briljantov itd. Po
pravila in nova dela se šujejo
v lastni delavnici točno in
solidno.

Ljubljana
Rimska c. 16
naznanja, da
še vedno
dela s prist-
nim blagom.
Izvršitev
točna.
Zmerne cene
za vsa izvršena dela
jemim dve leti.

Več spalnih sob
Imam na prodaj.

Pav. Jemc, krojaški mojster
Spodnja Siška št. 22

priporoča svojo delavnico za iz-
delovanje oblek za gospode po
meri. Ima prvovrstne moči.

Točna postrežba in zmerne cene.

Pisarniški uradnik,
z daljšo prakso v močnatih trgo-
vini, se takoj sprejme. Pismene
ponudbe naj se predložijo osebno
ravnateljstvu žitnega zavoda
v Ljubljani.

Nizke cene! Delo solidno! Nizke cene!
Mizarstvo
Pavla Nikolačević-a,
LJUBLJANA 7, Spodnja Siška,
Kamniška ulica št. 186.

DELAVCE
in sicer tesarje zidarje in
mizarje išče »Dom« d. d. za
lesne zgradbe, Zagreb, tvornica
Cernomerec. Plača tesarji K 830,
zidarji K 830, mizarji K 950,
težaki K 525 na uro. Stanova-
nje dobe brezplačno, menaža
K 16— na dan in sicer: zajutrak,
kosilo in večerja ter pol kile
kruha na dan. 501

Ključavničarski pomočnik
za stavbena dela in popravila
koles se sprejme pri
J. Govedič, Vransko
pri Celju.

Graveur

Anton

Cerne

Ljubljana

Dvorni trg 1.